

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

De Conversatione Apostolica - A Curatoribus Animarum piè & fructuosè instituenda ; Complectens varios & solidos modos juvandi & consolandi diversorum Statuum Personas afflictas, præcipuè aegras & captivas ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

§. 2. Secundum præceptum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49274](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49274)

sur; plus stetit, quam assatus. Id quod præclare etiam S. Ignatius docuit, de quo Ribadeneira in vita illius lib. 5. c. 1. sic loquitur: *Atque hoc familiare nostris optabat esse, ut DEVM in omnibus rebus præsentem cernerent, & mentes suas non in Oratione tantum ad caelestia attolerent, sed universas res, atque actiones singulas in Deum referrent, neque minorem devotionis Spiritum in actione, quam in meditatione sentirent. Et hanc quidem orandi consuetudinem assiduum cum in aliis, tum verò in hominibus pie occupatis tanquam magis expeditam probabat.* Unde alius quidam dicebat, cum, qui cum proximo conversatur, assidue illam Ecclesie adhortationem sibi occinere debere: *SURSUM CORDA*, ut ij, quibuscum agit, de eo quodammodo illa Sponsæ verba, *Cant. 8.* usurpare possint: *Quæ est ista, quæ ascendit de deserto (cubiculi vel domus suæ) sicut virgula sumi (rectissime sursum ad Deum ascendens) ex aromatibus myrrha & thuris (id est, ex actibus laboriosæ & difficilis operationis, & actibus suavissimæ ad Deum elevationis confecta? Verbo: verus Operarius studet omnia sua operari propter DEVM (dirigendo omnia ad ejus gloriam) in DEO (credens omnia, quæ proximo facit, se DEO præstare) & per DEVM (id est, cum auxilio illius, sciens, quod Jo. 15. ipse dixit: Sine me nihil potestis facere.) Itaque jure suo utitur illis Ecclesie in Canone verbis: per quem hæc omnia creas, sanctificas, vivificas, & præstas nobis: per ipsum, & cum ipso, est tibi DEO Patri omnipotenti in unitate Spiritus Sancti omnis honor & gloria.*

§. II.

Secundum Præceptum.

I. Secundo sicut ignis non agit, nisi applicatus ab alio; ita nec Operarius curam aliorum suscipere debet, nisi à Deo per occultas inspirationes (quam Ludovicus de Ponte to. 3. tt. 4. c. 4. *internam vocationem* vocat) aut à superioribus DEI locum tenentibus mittatur (quam idem Author *externam vocationem* appellat.) Cum enim, teste Apostolo, 1. Cor. 3. neque, qui plantat, sit aliquid, neque qui rigat; sed, qui incrementum dat, DEUS; nemo prudenter se, à planandum aut rigandum intrudit, nisi prius per legitimam missionem cooperantis gratiæ auxilia à DEO acceperit. Hinc:

8 De Conversatione Apostolica in communi.

Christus Jo. 15. Apostolis suis dixit: *Non vos me elegistis, sed ego elegi vos, ut eatis, & fructum afferatis.* Et iterum Matt. 20. *Messis quidem multa, Operarum autem pauci; rogate ergo Dominum Messis, ut mittat Operarios in Messem suam.* Quod quidem præceptum ipse etiam Servator usque ad eò illibatum servavit, ut triginta integris annis expectare voluerit, imò secundum divinitatem ab ipsa æternitate, donec à Patre ad curam alienæ salutis suscipiendam mitteretur, jurèque usurpare illa Isaia c. 61. verba usurpare posset: *Spiritus Domini super me, eò quòd unxit Dominus me, evangelizare Pauperibus misit me, predicare captivis remissionem.* Sed & S. Joannes Baptista Præcursoris officium non suscepisset, nisi fuisset homo missus à DEO, ut testimonium perhiberet de Lumine. Ipsi verò Apostoli non prius ad seminandum in Orbe Evangelium fuerunt dimissi, quàm sedentes in civitate induti fuerunt virtute ex alto Luc. 24.

II. Unde graviter in primis errant, qui antè, quàm solidas in virtute, atque perfectione propria radices fixerint, ad aliorum curam suscipiendam præpropere fervore, ac immaturo desiderio anhelant, de quibus rectè S. Gregorius p. 3. Past. admonit. 26. *Admonendi sunt, inquit, isti, ut considerent, quòd pulli avium, si ante pennarum perfectionem volare appetant, unde ire in alta cupiunt, inde in ima vergunt. Admonendi sunt, ut considerent, quòd structuris recentibus necdum solidatis, si lignorum pondus superponitur, non habitaculum, sed ruina fabricatur. Admonendi sunt etiam, ut considerent, quòd conceptas soboles Feminae, si prius, quàm plane formentur, proferant, nequaquam domos, sed tumulos replent.*

III. Errant similiter illi, qui, licet sufficienti scientiâ ac virtute instructos sese advertant, aut omnino non expectata missione curam animarum suscipiunt, aut certè varijs artificijs, dolisque operatam missionem ambitiosè extorquent. Quibus profectò, si, ut fieri plerumque solet, speratum ex laboribus suis fructum non reportent, meritò DEVS culpam suam illis Aggæi Prophetæ c. 1. verbis exprobrare potest: *Ponite corda vestra super vias vestras; seminastis multum, & intulistis parum. Respexistis ad amplius, & ecce factum est minus: & intulistis in domum, & exsufflavi illud. Quam ob causam, dicit Dominus Exercituum? Quia domus mea*

mea

De Conversatione Apostolica in communi. 9

mea deserta est, & vos festinasti unusquisq; in domum suam (sequendo propriam voluntatem vestram.) Propter hoc super vos prohibiti sunt cali, ne darent rorem, (gratiæ) & terra (id est, animæ vobis commissæ) prohibita est, ne daret germen suum. Et vocavi siccitatem super terram, & super omnem laborem manuum. Ita sanè damno suo expertus est P. Melchior Nunnus celeberrimus alioqui in Societate JESU Operarius, & Indiæ Provincialis, qui, ut Orlandinus in historia ejusdem Societatis p. 1. l. 14. n. 131. refert, in Japoniam primùm, tum etiam ad Sinas profectus promulgandi Evangelij causâ, nullum, aut certè exiguum fructum fecit, quia illud iter non superiorum nutu, sed suæ pietatis, sociorumque ac Regis impulsu duntaxat susceperat.

IV. Ad hoc præceptum meritò etiam pertinet, ut, licet interdum Operarij aliqui, Religiosi præcipuè, à Superioribus suis, aut ipso Pontifice summo ad curam animarum in certis locis gerendam assumantur, eam tamen non priùs, quàm ipsorum etiam Ordinariorum, aut Vicariorum, Parochorumve loci illius consensu petito, & impetrato aggrediantur. Ita sanè prudenter jam olim suos Operarios monuerat S. Ignatius Fundator noster, vetans ne privilegijs suis uterentur invitis Prælati, aiebat quippe, ut testatur Orlandinus l. 11. n. 62. privilegiorum præsidia tum demùm in animorùm causa perutiliter adhiberi, cum ad eos ita juvandos voluntas proximi Pastoris accederet; cumque eâ de causâ ab Apostolica Sede privilegia habeantur, ut eò faciliùs animis consulatur, nili ex eorum usu hæc ad animos derivetur utilitas, imò potiùs retardetur, quo Pastores non consentiant, satius esse, ea omnino non adhibere, quàm contra eorum nutù adhibendo suâ spe ac labore frustrari. Hinc cum P. Michaël Navarrus, vir sanctus, & miraculorum gratiâ ornatus, acriùs pro Societate, etsi justè, contra Vicarium Tiburtini Episcopi Sacramentorum administrationem prohibentem pugnâisset, reprehensionem S. P. non effugit, ut refert Orlandinus l. 10. n. 15. volebat enim suos omnes B. Pater, etiam tum, cum pro Societate causa staret, non modò adversus Episcopos, verùm etiam erga eorum Vicarios submissè, modestèque se gerere. Cujus præcepti aliam adhuc, eamque geminatam rationem S. Franciscus Xaverius Zelosissimus ille Indiæ Apostolus af-

agnabat, uti Turfellinus l. 6. c. 8. vit. restatur his verbis: *Divinum Numen in Episcopis, eorumque Vicariis venerans, eorum autoritate sua munia obire gestiebat, eisdemque profusus omnibus in rebus, dicto audiens erat. Idem ceteros e Societate facere jubebat, à nostris hominibus obedientia in prapósitos Ecclesiasticas prodendum exemplum dicitans.* Et paulò post alteram rationem assignans subdit: *Talem verò, tantamque modestiam ac submissionem, necessariam dicebat esse, cum ad Diabolum superbia caput debellandam; tum sero ad Ecclesia Prapósitos insigni obsequio demerendos, ut illi secundis ac propitijs Christiana res melius gereretur.*

§. III.

Tertium Præceptum.

1. **T**ertio sicut ignis, dum agit, nihil de innato suo & naturali calore amittit, ita & verus Operarius atque Apostolus, dum aliorum salutem curat, studiosè cavere debet, ne quicquam de intrinseco fervore charitatis, & studij perfectionis perdat. Sic enim primò, exemplo suo nos docuit ipse DEUS, qui, cum sit fons honorum omnium, ita de plenitudine sua grarias suas nobis communicat, ut tamen ipse etiam semper plenus remaneat; hinc & Sponsam suam Cant. 1. introduxit in cellam vinariam, & ordinavit in ipsa charitatem, excitans videlicet ipsam, ut ordinem charitatis ab ipso præscriptum servaret, & prius charitatem erga se, postea erga alios exerceret. Docuit secundò Christus, tum verbo, cum dixit Matth. 16. *Quid prodest Homini, si mundum universum lucretur, anima verò sua detrimentum patiatur?* tum exemplo, dum non modò ipsemet assiduo, postquam cum hominibus aliquamdiu versatus est, in montes aut alia loca secessit, & orationi vacavit; sed etiam Apostolis id ipsum præcepit dicens: *Venite seorsum in desertum locum, & requiescite pauxillum.* Marc. 6. Docuerunt tertio Apostoli, qui, cum viderent, crescente numero Christianorù se impares esse eorum saluti sine jactura proprii profectus procurandæ, Diaconos constituerunt, curaque temporalium illis demandatæ dixerunt: *Nos autem Orationi & ministerio verbi instantes erimus.* Hinc & S. Paulus Timotheum 1. cap. 4. monuit, ut sibi